

Ανενημέρωτοι και ανυπεράσπιστοι στα θέματα Ευθύνης & Ασφάλισης!

Μετά από μια πρώτη εμπειρία μηχανικού, βρέθηκα συγκυριακά στον χώρο των ασφαλίσεων έχοντας αρχικά εξειδικευθεί στις επιχειρηματικές ασφαλίσεις και εργασθεί σε πολυεθνικό ασφαλιστικό όμιλο της Γαλλίας. Παρακολουθώντας τις θεσμικές εξελίξεις και τα δρώμενα γύρω από τα τεχνικά έργα και το επάγγελμα του μηχανικού, έχω καταλήξει στο συμπέρασμα πως έχουμε να διανύσουμε πολύ δρόμο ακόμη στα θέματα ορθολογικής διαχείρισης κινδύνων μελέτης και κατασκευής τεχνικών έργων. Δυστυχώς, αγνοούνται ή και αποφεύγονται ενέργειες σύγκλισης και προσαρμογής στην ισχύουσα ευρωπαϊκή - διεθνή πραγματικότητα.

Οι ευθύνες

Οι ευθύνες των μηχανικών πάντα υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν, όσο μελετώνται και κατασκευάζονται τεχνικά έργα. Οι ευθύνες των συντελεστών παραγωγής των έργων είναι σε γενικές γραμμές προσδιορισμένες από τη βασική εθνική νομοθεσία και λεπτομερώς αποσαφηνισμένες από τη διεθνή πρακτική εμπειρία και την ευρύτερη νομολογία. Εξάλλου, η νομοθεσία και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά θέματα Αστικής Ευθύνης ακολουθεί διεθνώς παρόμοιες βασικές αρχές Δικαίου.

Αναφορικά με τις αρμοδιότητες και ευθύνες, διαχωρίζουμε τους αρχιτέκτονες - μηχανικούς σε δύο διακριτές κατηγορίες:

- Μελετητές - Σύμβουλοι, που παρέχουν υπηρεσίες Μελέτης, Επίβλεψης, Διοίκησης ή ειδικού Συμβούλου Ασφάλειας, Διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος κλπ και
- Εργολάβι - Κατασκευαστές, που εκτελούν το τεχνικό έργο ή προμηθεύουν δομικά υλικά και εξοπλισμό που ενσωματώνονται σε αυτό.

Οι πρώτοι, όπως λένε οι νομικοί, έχουν "Ευθύνη Επιμέλειας", για τις υπηρεσίες που παρέχουν, δηλαδή υποχρέωση για συνειδητή τήρηση των κανόνων της "τέχνης και της επιστήμης" και οι δεύτεροι έχουν "Ευθύνη Αποτελέσματος", δηλαδή ευθύνη για παράδοση άρτιας και ασφαλούς κατασκευής.

Ο ρόλος της ασφάλισης

Η διεθνής πρακτική έχει αναδείξει σύγχρονους μηχανισμούς διασφάλισης της ποιότητας και του εκάστοτε Κύριου του Έργου / Χρηματοδότη - Επενδυτή ο οποίος πληρώνει για τη Μελέτη και Κατασκευή ενός έργου. Βασικό «εργαλείο» διασφάλισης, πέρα από την τυπική διαπίστευση της επάρκειας τυπικών προσόντων και σχετικής εμπειρίας του Μελετητή / Συμβούλου Μηχανικού ή του Εργολάβου Κατασκευαστή, είναι η «εγγύηση» (από ανεξάρτητο Τρίτο Φορέα) για την ποιότητα των υπηρεσιών (Μελέτη, Επίβλεψη, Διοίκηση Έργου) και την αρτιότητα της Κατασκευής. Η «εγγύηση» αυτή

Οι ευθύνες των μηχανικών πάντα υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν, όσο μελετώνται και κατασκευάζονται τεχνικά έργα

δεν είναι άλλη από την Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης Μελετητή / Συμβούλου Μηχανικού και, αντίστοιχα, η Ασφάλιση "κατά παντός κινδύνου" Κατασκευής Έργου. Οι ασφαλίσεις αυτές δεν εφαρμόζονται ορθολογικά στην πράξη. Ιδιαίτερα η πρώτη (Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης Μελετητή / Συμβούλου Μηχανικού) συνήθως απουσιάζει στις συμβάσεις Μελέτης ή/και Κατασκευής τεχνικών έργων (δημόσιων ή/και ιδιωτικών). Όταν δε υφίσταται ως συμβατικός όρος, συχνά υποβαθμίζεται σε τυπικό "χαρτί" χωρίς να αναζητείται η ουσία της ασφαλιστικής κάλυψης.

Θα πρέπει κάποτε συστηματικά να εφαρμόσουμε τον θεσμό της Ασφάλισης τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο με παρόμοια νοοτροπία. Τυχόν «ελλείμμα» αξιοπιστίας της εγχώριας ασφαλιστικής αγοράς δεν θα πρέπει να αποτελεί άλλοθι απραξίας. Ο θεσμός της Ασφάλισης είναι διεθνοποιούμενος και καλύτερα μπορούν να βρεθούν γόνιμες και σχετικά φτηνές λύσεις σε σαφείς απαιτήσεις. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της Ασφάλισης Επαγγελματικής Ευθύνης. Αυτό, γιατί οι εξελίξεις αναδεικνύουν όλο και πιο πολύ την αναγκαιότητα της για την επιβίωση του Επαγγελματία ή της Επιχείρησης στο σύγχρονο περιβάλλον οικονομικής κρίσης, έντονου ανταγωνισμού και αυξημένων απαιτήσεων ποιότητας και αξιοπιστίας.

Επιχειρείν στα «χρόνια της μιζέριας»

Η Ασφάλιση είναι αναμφισβήτητα επιτυχημένο δημιούργημα του σύγχρονου ανθρώπου και είναι αυτή που μπορεί να καλύψει απρόβλεπτες οικονομικές ανάγκες και ελλείμματα από ατυχείς καταστάσεις που μπορεί να συμβούν. Χωρίς να κοστίζει υπερβολικά, δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας για ανάληψη πρωτοβουλιών, αναγκών για την οικονομική ανάκαμψη. Σε περίοδο οικονομικής κρίσης, όχι μόνο δεν είναι σωστό να καταργείται αλλά πρέπει να αναβαθμίζεται.

Στη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της ιδιαίτερης οικονομικής κρίσης, του μνημονίου και της πολιτικής - κοινωνικής - οικονομικής επιτήρησης, πρέπει να δούμε τα πράγματα με ρεαλισμό και να διορθώσουμε τις όποιες διαχρονικές αδυναμίες και ελλείψεις. Προς τούτο, πρέπει ψύχραιμα να αντιδράσουμε επιστρατεύοντας υγιείς δυνάμεις που σίγουρα διαθέτουμε ως λαός. Η τρέχουσα οικονομική κρίση θα πρέπει να ενεργήσει θετικά προς την κατεύθυνση του εξορθολογισμού και όχι ως τροχοπέδη στον απαραίτητο εκσυγχρονισμό του συστήματος.

Στη σύγχρονη εποχή της κινητής τηλεφωνίας, της ανοιχτής πληροφόρησης και του διαδικτύου δεν θα πρέπει να δαπανούμε ενέργεια να "ανακαλύψουμε τον τροχό"! Τον έχουν ανακαλύψει άλλοι και τον χρησιμοποιούν με επιτυχία εδώ και χρόνια. Στο θέμα της Ασφάλισης όπως και σε παρόμοια που πολύ μας απασχολούν, ως έξυπνος λαός, δεν έχουμε παρά να αναγράψουμε και συνειδητά να εφαρμόσουμε παγιωμένες πρακτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

*Γιώργος Κουτίνας
Μηχανικός MSc, Εμπειρογνώμων Ασφαλίσεων*